

Dečernik

Leto II. (IX.), šte. 41

Maribor, ponedeljek 20. februarja 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš. po. tarif.

Oglaš. sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Gordijski voz v naši krizi

Maribor, 20. februarja.

Že smo bili v soboto 18. t. m. zjutraj prepričani, da bosta gg. Vukičević in Davidović obnovila staro koalicijsko in staro vlado samo z malenkostnimi osebnimi spremembami, in vsakdo izmed nas je imel občutek, da je bila več kakor 10dnevna kriza nač popolnoma odveč samo za to, da pride namesto g. Kumanudija za ministra g. Grol in podobno.

Prav so imeli oni, ki so povdarjali, da sedanja kriza ni običajna kriza vlade, ampak da sežejo njene korenine globlje, in da je to kriza parlamenta. Dogodki zadnjih dni so to potrdili. Namesto obnove koalicijske Vukičević-Davidović se je zgodila senzacija, da je bil v soboto zvečer pozvan na dvor g. Svetozar Pribičević kot predsednik Kmečko-demokratske koalicijske in včeraj tudi njen prvi predsednik g. Štefan Radić. To dokazuje, da je danes Kmečko-demokratska koalicijska kot idejno najjača skupina v parlamentu postala os, okoli katere se je začelo in se bo sukalo tudi v bodoče vse naše politično življenje v državi. Kmečko-demokratska koalicijska je pozvana, da kot zastopnica ogromne večine vsega našega naroda prevzame idejno in tudi dejansko vodstvo naše državne politike v svojo roko, ker se je izkazalo, da je sicer ozdravljenje naših razmer, tako političnih, kakor gospodarskih in socialnih popolnoma nemogoče.

Gg. Pribičević in Radić sta oba svoje mnenje na dvoru v tej smeri tudi sporočila. Izjavila sta soglasno, da Kmečko-demokratski koalicijski ni na tem ležeče, da za vsako ceno pride v vlado, ker jo vodijo višji državni in narodni interesi. Zato koalicijska ne more niti v vlado g. Vukičevića niti katero drugo takšno, ki bi ne nudila koalicijski garancij za drugačno državno politiko in solidnega jantva za izvedbo reform, ki so nujno potrebne. G. Radić je še posebej poudarjal, da stoji Kmečko-demokratska koalicijska na stališču, da je v današnjem težkem položaju potrebno, da se ustvari močna koncentracijska vlada pod vodstvom izvenparlamentarne osebnosti. V takšno vlado vstopi tudi Kmečko-demokratska koalicijska, toda le pod pogoji, da se predvsem z zakoni osigura depolitizacija državnega aparata in da se s čim najširšo dekoncentracijo državne uprave razširijo kompetence oblastnih samouprav.

V vseh resnih političnih krogih je po teh dogodkih zavladalo prepričanje, da ne more več biti govora o povratku na kombinacijo Vukičević-Davidović, ki je nesposobna za kakršnokoli akcijo večjega stila in za velike cilje, ker pomeni samo medstrankarski aranžman osebnega značaja po volji gg. Vukičevića in Davidovića. Prodirla načelo Kmečko-demokratske koalicijske, da je treba pomesti z mentaliteto starih strank, ki v vsakokratnih krizah in v vsem svojem delu iskale samo pota za zadovoljevanje strankarskih in osebnih interesov, niso pa vodile računa o dejanskih potrebah državne in narodne celote. Oba voditelja Kmečko-demokratske koalicijske gg. Pribičević in Radić sta kralju odkrito razložila svoje stališče glede težkega položaja v

V pričakovanju nadaljnjega razvoja

VEDNO VEČJI VPLIV KMEČKO-DEMOKRATSKE KOALICIJE NA RAZVOJ KRIZE.

BEOGRAD, 20. februarja. Situacija postaja po včerajšnji Radićevi avdienci, ki je nasvetoval kralju, da naj poveri kakemu izvenparlamentarcu sestavo koncentracijskega kabineta, vedno bolj zapletena. Nihče ne more slutiti niti približno, kako in kedaj se bo končala kriza. Radićev predlog je popolnoma razumljivo silno razburil beograjsko politično čaršijo in napravil tako med radikali kakor tudi med demokrati precejšnjo zmešnjavo. Zlasti Vukičević in njegova ožja okolica uvidevata nevarnost, da bi mogla izgubiti na terenu. In zato napenja Vukičević vse sile, da bi pridobil ne samo Radića ampak tudi Kmečko-demokratsko koalicijsko kot celoto za vstop v njegov kabinet. Seveda pa nima zato niti najmanjšega izgleda na uspeh, ker Radić in Pribičević odločno odklanjata njega kot ministrskega predsednika.

Eno je gotovo: Kmečko-demokratska koalicijska postaja vedno vplivnejši činitelj v razvoju našega notranjega političnega položaja. Ne samo, da so sedanji režimovci že končno opustili načrt, da bi KDK razbili, temveč so prišli tudi že do prepričanja, da je vsako trajno in uspešno delovanje v Narodni skupščini preko ali mimo nje popolnoma nemogoče.

Ključ situacije je sedaj v rokah krone, ki se vsekakor silno trudi, da bi našla najprimernejši in uspešni izhod iz sedanjega kaosa.

Sicer ni prinesel današnji dan v razvoj krize ničesar novega. Vukičević ima sicer svojo vlado že sestavljeno, ne more pa še dobiti nobenega kraljevega ukaza o njenem imenovanju. Kraljevi mandatar Vukičević

in vodja demokratov Ljuba Davidović sta se dopoldne ponovno posvetovala s svojimi prijatelji o položaju. Ob 9. dopoldne sta se sešala v poslopiju Narodne skupščine, ostala pa sta napram novinarjem silno rezervirana. Kakor se zatrjuje v političnih krogih, bosta skušala za vsako ceno prepričati, da bi šel nadaljni razvoj mimo njih in sta prepričana, da bosta našla za to njihovo stremljenje tudi v klubih vso zaslombo. Predvsem nameravata še enkrat poskusiti, da bi pridobila Kmečko-demokratsko koalicijsko za vstop v vlado. Danes popoldne se bo vršil v ta namen sestanek Davidovića s Pribičevićem in Radićem.

Ob 11. dopoldne je bil sprejet Vukičević od kralja v avdienci. Ko je zapustil dvorno palačo, je lakonično sporočil novinarjem, da se ni nič izpremenilo. Domneva se, da je poročal kralju o svojih ponovnih poskusih, da preokrene v Kmečko-demokratski koalicijski situacijo sebi v prilog. Poskusi se bodo še ponavljali, vendar ni upanja, da bi uspeli. In to še tem manj, ker se je postavila Kmečko-demokratska koalicijska na stališče, da je vsled Davidovičevega postopanja, ki je sklenil sporazum z Vukičevićem, ne da bi bil poprej obvestil o tem odbor Združene demokracije, rešena sedaj vseh obveznosti napram niemu.

Splošno prevladuje prepričanje, da bo glede na te razmere Vukičević končno le prisiljen, da vrne kralju svoj mandat in da se bo pričel nato razvijati položaj v smislu stremljenja, ki jih zastopa Kmečko-demokratska koalicijska.

Borzo

LJUBLJANA, 20. februarja. Devize: Berlin 135.25, Curih 1095, Dunaj 801.75, London 277.60, Newyork 56.91, Praga 168.73, Milan 301.25, Pariz 223.88. — Efekti: Celjska 164, Ljub. kreditna 135, Prva hrvatska 875, Kreditni zavod 165, Vevče 135, Ruše 265—280, Stavbna družba 56, Šešir 125.

Usodna ljubavna pisma.

Pri kolodvorski pošti v Parizu si je uradnik Laborde na ta način zviševal dohodke, da je pisma in časopise prodajal kot star papir. Na razpolago so mu bile nedostavljene pošiljke, a ker je bilo teh premalo, je včasih posegel tudi po pisemski vreči. Možakar, sicer oženjen — je pa imel ljubico, kateri je moral redno pisati ljubavna pisma. Ta pisma so bila njegova nesreča. Ljubica je nekaj nedospelih pisem reklamirala, pošta je uvedla preiskavo in na dan je prišlo Laborde-jevo manipuliranje. Zaprli so ga, ljubica ga je zapustila, žena se je pa ločila od njega.

državi in glede potrebe velikega reformnega dela za ozdravljenje upravne in gospodarske krize, in sporočila sta kralju tudi svoje stališče, kako treba usmeriti državno politiko v svrhu ureditve razmer v državi. Možno

Žensko uho zopet moderno.

Dolgo časa je skrival naš damski svet svoje uhelčke pod gostimi lasmi. Nove frizure pa dajejo zopet učesom veljavo, ki jim čisto popolnoma upravičeno pripada. V Londonu je dan za dnem več žensk, ki pustijo »na svitem« svoje uhelje, ki večajo lepoto ženskega telesa. Frizerji trdijo, da hočejo imeti Londončanke vedno pogostejše tako frizirane lase, da se lepo opazi uho, ki je primerno poleg vsake frizure. V prvi vrsti zahtevajo to one dame, ki si pustijo rasti daljše lase.

Natakarice v kratkih hlačah.

Diktator pariške mode se že dolgo trudi, da bi v ženski modi mesto kril uvedel hlače. Kar se njemu doslej še ni posrečilo, to je sedaj izvedel veliki hotel na londonskem City. Vse natakarice tega hotela nosijo hlače in ravnateljstvo pravi, da je taka noša natakarskemu poslu ravno tako potrebna kakor sportu.

je, da se bo za trenutek zopet obstalo na pol pota, gotovo pa je, da postaja Kmečko-demokratska koalicijska, ki je že danes središče politične situacije, stvarni nosilec novega režima v državi, ki je na vidiku.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 20. februarja. Zaprto.
Torek, 21. februarja ob 16. uri »Dobri voljak Švejk«. Premijera.
Sreda, 22. februarja ob 20. uri »Ples v maskah« ab. C. Kuponi. Gostovanje ge. Mitrovičeve. Navadne operne cene. Mariborski abonenti na bloke se opozarjajo, da se bodo vršile operne predstave samo do 1. aprila, pozneje pa samo operetne. Toliko v znanje s priporočilom, da se gg. blok-abonenti pravočasno poslužujejo svojih vstopnic.

Naše gorice

glasilo Vinarskega društva v Mariboru je izšlo v svoji 2. številki II. letnika na štirih tiskanih polah, kar utemeljuje urednik g. ravatelj A. Žmave pravilno s tem, da imata sedaj pozimi dovolj časa pisatelj in bralec. Članki so dobro izbrani in tudi več slik krasi to obsežno številko. Vsebinska je sledeča: Racionalizacija kmetijstva v Nemčiji. — Gnojimo li v Mariborski oblasti morda preveč z umetnimi gnojili? — Zakaj se nekatera umetna gnojila ne smejo mešati? — Moslavec. (Konec.) — Šmarnica in nje precepljanje na stalnem mestu. — Nastavek lanskega leta in zaključki, katere lahko izvajamo iz njega. — O trsnih hibridah ali križankah za apnenasta fla. — Pozni ali pomladanski mrazovi. — Izkušnje o uporabi žveplenoapnene brozge, nosprasa itd. — Misli ob vinski razstavi v Ptuj 15.—17. I. 1928. — Vlečljivost. — Iz vinarske zgodovine. — Mariborska vinska polica. — Rentabilnost slovenskega hmeljarstva. — Praktične konjske jasi. — Posestniki. Čistite si deteljno seme! — Silo »lila«. — Društvene vesti. — Drobiž. — Kmetijsko šolstvo. — Vprašanja in odgovori. — Meteorološka opazovanja. — Kotiček uredništva in upravnistva. »Naše gorice« so naprednemu vinogradniku neobhodno potrebno glasilo. Kdor tega glasila še nima, naj piše ponj na uredništvo — Vinarska in sadjarska šola v Mariboru.

Ne miloščine, ampak dela!

Oblastni odbor Rdečega križa v Mostarju je svojčas določil tri odlične poznavalce Hercegovine, da prepotujejo celo Hercegovino povodom akcije za pomoč gladnim. Trojica se je 18. t. m. vrnila v Mostar ter podala sledečo izjavo: »Kamor koli smo prišli, povsod smo naleteli na pomanjkanje in glad. Skrajna beda vlada v okrajih Bileče in Ljubuški. Povsod pa narod zahteva, da se mu v prvi vrsti da delo, da na pošten način more prehraniti s kruhom svoje rodbine. Ugladni ljudje so mnenja, da se razmere v teh krajih v dohodnem času ne bodo izboljšale in da bi se gladni narod s sedanjim načinom delitve hrane le kvaril in privadil na sprejemanje miloščine. Problem prehrane v teh krajih Hercegovine bi se mogel rešiti na korist države in naroda edino tako, da se narodu proži možnost zaslužka, z gradnjami cest, železnic itd. Zlasti priporočajo isti ljudje vlad, naj bi se resno pobrigala za izsušenje za močvirjenih krajev Hercegovine, da se tako iz pasivne Hercegovine ustvari aktivna pokrajina. Poleg tega naj bi se dovolilo sajenje tobaka v večjem obsegu, nego je to sedaj dovoljeno, ker bo narodu s tem dana možnost, da pride do zaslužka in obenem tudi regenerira svoje vinograde, ki jih je moral popolnoma zapustiti.«

Kronika mariborske pustne nedelje

Maribor, 20. februarja.

Pustna sobota je vsako leto samo enkrat. Naš trg je bil izredno živahen in podoben soboti pred Cvetno nedeljo. Vse je bilo v sijaju prvega pomladnega cvetja: zvončkov, trobentic, teloha in vrbinjih mačic. Sijaj sobote je povečalo izredno lepo pomladansko vreme. — Na špeharskem trgu je bilo vse v znamenju visoke pustne sezone; kajti po stari tradiciji zahteva Kurent, da je na pustno nedeljo na vsaki mizi kos — svinjine. — Cene svinjskim produktom pa so bile ravnotako trdovratne kakor brezobzirni davčni fiskusi. Za pustno veselje, ki je doseglo v nedeljo svojo kulminacijsko točko, pa je skrbelo vse polno zasebnih in javnih prireditev na čast princu Karnevalu.

Mariborski športni svet je zarajal v črno-beli reduti v vseh prostorih pivovarne »Union«. Prireditelj je potekla v zelo animiranem razpoloženju v zadovoljstvo prirediteljev in udeležencev. — Zjutraj je bil pred veselilnim prostorom tragikomičen »incident«. Gruča radovednežev se je zbrala pred »Unionom« in videč črno-belo drapiran vhod, je, nepoučena sklepala, da leži v »beli dvorani« kak mariborski kulturni velikan na — mrtvaškem odru... Nek hudomušni nepridiprav je rešil situacijo s tem, da je podal avtentično poročilo, da leži v veličastni dvorani pokojni — »Fašenk«. Kmalu nato so odstranili vse znake in pogrebne senzacije in prespani promena-darji so mirno pasirali dozdevno »hišo žalosti«.

Mariborski elitni svet pa je našel svojo »široko koncentracijo« na Cvetlični reduti v Veliki kavarni, ki je bila baje-slovno okinčana ter opremljena z vsem, kar zahtevajo razvajena čustva za tako izredne prilike, kakor je proslava Kurenta. —

Mariborski in dnevni drobiš

Sobotna reduta SK Maribora

ki jo je priredil v vseh prostorih unionske dvorane prvak naših sportnih klubov, je sijajno uspeła. Velika dvorana sama kakor tudi stranski lokali so se nam prikazali letos v zelo simpatičnem znamenju črno-belih barv. Posebnost večera je bil bar v prvem nadstropju, prirejen kot ledena jama z najrazličnejšimi slikarskimi fantazijami. Vse improvizirane lože poleg bara, iz katerih je bil lep pogled na »nabito polno dvorano, so bile že davno pred pričetkom redute rezervirane. Pestrost mask — vseskozi dostojnih — in njihova originalnost je bila toliko, da bi težko nehali pisati, če jih pričnemo naštevati. Pri konkurenci mask je dobila največ glasov gdč. Danuška Vodebova, druga je bila gdč. Erika Berečeva in tretja gdč. Lidija Erberjeva. Vse tri so bile posebej filmovane. Omeniti je treba še, da je imel filmski fotograf sploh ves večer polne roke dela; saj je filmiral poleg mnogih posameznikov tudi domala vse prostore v dvorani z najrazličnejšimi rajajočimi skupinami. Za glasbo je poskrbela »Drava«. Prireditelj, ki je najelitnejša naša reduta v Mariboru, so posetili tudi mnogi predstavniki oblasti. V reprezentančni loži smo n. pr. opazili velikega župana gosp. dr. Schaubacha, mestnega župana g. dr. Juvana, g. generala Spasiča itd. Iz oficirskega zbora je bilo navzočih zlasti veliko število višjih častnikov. Kakor s svojo otroško reduto preteklo nedeljo, ki je popolnoma dosegla svoj cilj, tako je tudi predsinočnja reduta za odrasle pokazala, kako uspešno goji ISSK Maribor pravo družabnost in koliko prijateljev ima v krogih sportnikov in izven njih. —

Avtobus promet Maribor—St. Ilj.

Na novi progi Maribor—St. Ilj.—državna meja bo odsedaj naprej vozil avtobus tudi ob nedeljah in praznikih popoldne. Odhod ob 15. uri z glavnega kolodvora v Mariboru, odhod iz St. Ilje (gostilna Vračko) ob 18. uri. Sicer se je vozni red izpremenil v toliko, da odhaja avtobus z glavnega kolodvora ob 9.30, iz St. Ilje pa ob 10.15.

Pa tudi gledališče je dalo svoj dostojen tribut Pustu. Vprizorilo je znano Verdijevo opero »Ples v maskah«. Udeležba je bila dokaj primerna, dasi bi lahko bila boljša.

V noči od sobote na nedeljo je bila tudi visoka sezona nočnih fotografij, ki so solidarno določili najnižje cene za snemanje mask. Koliko je bilo pozitivnega dobička za to jedinstveno konjunkturo, o tem nimamo avtentičnega poročila. —

Poleg že omenjenih glavnih prireditev ne smemo pozabiti številnih proletarskih maškerad v predmestjih in okolici. Trajale so vso noč do rane zore, ko so se cele procesije »maškar« bodisi peš ali z avtobusi vračale ali domov ali pa v gostilne, ki so se zjutraj odpirale. Nekaterim se je celo poznalo, da je spanje čisto odvišna razvada in kaprica.

Izredno lep spomladni dan je zvalil popoldne Mariborčane v idilično okolico »štajerskega Merana«. Nekateri so šli peš, drugi z izvoščki, avtotaksi in mestnimi avtobusi in se ravnotako vračali v mesto s prvimi pomladanskimi cvetlicami in vrbinjimi mačicami, nabranimi ob obronkih Pohorja, Kalvarije. v Dunajskem jarku ter ob Meljskem hribu. Za one, katerim se ni zljubilo na izlet v okolico, pa je bila preskrbljena prvenstvena tekma med ISSK Maribor in SK Železničar, o katere izidu poročamo natančneje na drugem mestu.

Tako je potekla mariborska pustna nedelja v vsej pestrosti, ob kateri smo namenoma zamolčali razne pikantne detajle ter decentne provincijalne senzacije, ki pa so pravzaprav razumljive in opravičljive vsakdanjosti. — Ker pa je princu Karnevalu dana »licentia universa«, so tudi grehi mariborskih meščanov in okolčanov te dni povsem odpustljivi.

Iz carinske službe.

Napredovali so iz 4. skupine v 3. skupino gg. Dragoljub Pavlovič, Stanko Rudež in Ferdo Zabavnik, vsi cariniki pri mariborski carinarnici. —

Francoski večer v »Vesni«.

Cercle français je priredil včeraj popoldne v zavodu »Vesna« dobro uspel francoski večer, na katrem je bilo opaziti najuglednejše osebnosti in tudi precej višjih oficirjev. G. prof. Gasparin je otvoril umetniški del večera s francoskim govorom, nakar je zapela gdč. Stuppan Thomasove »Romance de Mignon« v lepi francoski vezani besedi. Presenečenje je tvorila druga točka: violina ga Brandl in gdč. Šantel, za glasovirjem je bil priljubljeni umetnik g. Frisch, cello g. prim. dr. Drnovšek in viola gosp. Serajnik. Umetniško naštudiran Saint-Saëns: Quintette v A-molu je nudil v dveh odlomkih res pravi užitek. Sledila je pevška točka ge. R. D j e l e p i č, ki je s svojim ljubkim glasom pela dva komada: Massenet: Elégie in R. Hahn: Pay sage. Kot višek solo-točk, pa je bil vse-kakor klavirski nastop mlade umetnice gdč. Zlate Strelec, ki že skoro z rutino svojega učitelja g. Frisch-a stopa pred avditorij. Izbrala si je težkega ogrskega umetnika F. Liszta in sicer parafrazo: Rigolettoč V komični enodejanki sta pokazali gospodični Murgel in Kimovec rutino pravih profesionalok, izmed gospodov pa g. Goršič in mladi Ljubinkovič. Kot zaključek večera pa je bila čajanka pod vodstvom ravnateljice »Vesne«, ga. Rapoc. Prirediteljem čestitamo na dobrem uspehu lepega večera.

Solidna pustna nedelja.

Da ne držijo trditve o strahovitih pokvarjenosti in nespodobnem obnašanju pustnih šem, vsaj v Mariboru ne, najjasneje priča včerajšnja policijska statistika, ki ni prav nič hujša od drugih dni. — Izvršeni sta bili v celem dve aretaciji, vloženi pa je bilo 15 skromnih prijav. — Mogoče pa se tigri »šparajo« za pustni torek.... —

Tehnični odbor sokolske župe

v Mariboru ima v torek ob osmih zvečer v Narodnem domu sejo. —

Pustna nedelja v okolici.

Kljub »žepni krizi« je karnevalsko vrvenje seglo tudi v okolico. Saj so se skoraj po vseh gostlinah vršile veselice in maškerade s posameznimi krogi, puranov in klobas. Izletniki-prijatelji narave so se razkropili daleč k potokom, kjer se pojavljajo prvi oznanjevalci pomladi. Obloženi z zvončki in mačicami so se ob hladnem večeru vračali peš ali z avtobusi, ki so ves dan komaj zmagovali karnevalski promet »mastne nedelje«. Tudi fijkarji, ki so jim že peli pogrebno pesem, so prišli na svoj račun: veseljake sobotne noči so vozili na svež zrak po Limbušu, Pekrah in Radvanju. Zvečer so se pa pojavile s fijkarji maske, ki so si privoščile karnevalsko noč »Rund um Maribor«, kakor so se izrazile. Kjerkoli je bila godba, so se pokazali in vzbujali občudovanje v luksuznih oblekah. Čez ½ ure so nadaljevali pot, ki je izvoščkom prinesla dober zaslužek, saj so do polnoči komaj oblezli vse okoliške krčme, kjer so pokazali del vlemestnega karnevalskega vrvenja. — Nesreč in pretepot pa ni bilo javljenih.

Pekre in »Pekrčana«.

Pod tem naslovom je pred kratkim nekdo proslavil že znane Pekre in »Pekrčana«. Resnici na ljubo bodi povedano, da je to res lepo ležeča izletniška točka, ki premore resničnega, pravega »Pekrčana« v raznih kvalitetah. Preteklo nedeljo so cele procesije Mariborčanov obiskale ta kotic pod Pohorjem, kjer že cveto mačice, zvončki in marjetice. Nezadovoljstvo je le zbudila cesta v vas iz Maribora proti gostilni Zorko; ta cesta je v najslabšem stanju, da bredeš do glenjcev po blatu. Pred leti je bila odprta pot skozi sadonosnik z izhodom k občinski tehnični. Takrat izletnikom ni bilo treba gaziti po blatu in — radi so prihajali. Prosimo pekersko občino, da ukrene potrebno, da bodo ceste v dobrem stanju in se odprejo zopet stara pot, da bomo zadovoljni — izletniki. —

Karin Michaelis

je spremenila temo svojega mariborskega predavanja v četrtek (ob 20. uri). Predavala bo o temi »Otroci, stariši in morala« in sicer s posebnim ozirom na senzacionalni proces Scheller—Krantz v Berlinu. O tem je ravno kar govorila na svojem drugem predavanju v Osijeku z največjim uspehom spet pri razprodanem gledališču. Ako bo vladal tudi v našem mestu isti interes kot povsodi drugje, bomo poskusili pridobiti dansko pisateljico še za drugo predavanje »Ljubez, zakon in razporek«. Predprijava se sprejemajo pri ge. Zlati Brišnik in g. Höferju. S predprodajo vstopnic za prvi večer se je že pričelo.

Ljubiteljem glasbene umetnosti

priporočamo, da si rezervirajo v sredo, dne 29. t. m. za koncert Edith Lorand, ki spada med najnadarjenejšie in najmožnejše vijolinske virtuozinje.

Pozor pred goljufom!

Zadnje čase je začel zopet nastopati med občinstvom našim in avstrijskim varnostnim oblastvom dober znanec Hinko Uhl, ki je že precej odsedel, a ima še nekaj na dolgu. Topot se predstavlja kot zastopnik tvrde Julija Meinla. Policijski komisariat opozarja javnost, da ne naseda sleparskemu tičku, za katerega tvrdka Meinl seveda ničesar ne ve. —

Nezgoda v tovarni za dušik.

V Rušah se je pri delu v tovarni dušika ponesrečil 21letni kovač Leopold Grahernik. Pri sekanju jeklenih drogov mu je priletel jeklen drobec v levo roko in mu globoko zabil v meso. Grahernika so prepeljali v mariborsko bolnico, da mu operirajo roko.

Avto ga je povozil.

Tesar Josip Fliser, zaposlen v lajtersperski opekarni, se je vračal sinoči med 23. in 24. uro v Lajtersperku domov. Fliser ni slišal za njim prišedšega avtomobila, ki ga je podrl na tla in mu prizadjal težko rano na čelu in levi nogi. Ranjenca so prepeljali v bolnico. —

Divjanje Divjaka.

V kantino Savernik v Stritarjevi ulici je prilomastil včeraj popoldne vinjeni delavec Ivan D. in zahteval od prodajalke žganja. Kantinerka mu je pojasnila, da ob nedeljah ne sme točiti, kar je moža strážno razburilo. Prišel jo je zmerjati prav prostaško in je navsezadnje stresel svojo jezo na neko okno v kleti in mu pobil šipe. —

Izseljevanje iz Jugoslavije v decembru 1927.

Glasom statistike Izseljeniškega komisarijata v Zagrebu se je iz naše države izselilo v mesecu decembru 1927 v prekomorske dežele 1425 oseb napram 1414 v decembru 1926. Celokupno število izseljencev od početka do konca leta 1927 znaša 21.976, torej za 3746 več, nego v istem času leta 1926. Sorazmerno največ ljudi se je izselilo iz Hrvatske in Slavonije (426), Dalmacije (401), Slovenije (215), Vojvodine (211), Srbije (97), Bosne in Hercegovine (53), Črne gore (22). Od vseh izseljencev je 57 kmetov. Največ ljudi se je izselilo v Argentino (697), potem v Zedinjene države S. A. (374), v Urugvaj (126), Avstralijo (82), Kanado (58) itd. Tekom celega leta 1927 se je povrnilo v svojo domovino 5753 izseljencev.

Velika sodna poneverba v Gor. Radgoni.

Pod tem naslovom sta prinesla naš list in »Jutro« pred približno 1 mesecem zelo obširno poročilo. Storilec, kanclist Josip Logar je takoj potem, ko so mu jugoslovanska tla postala vroča, odšel z ženo, otrokom in tačo v Avstrijo, kjer so ga policijske oblasti dolgo zaman iskale. Vedno so našli stanovanje brez Logarja ter izvedli od njegove tače in žene, da ga ni doma... Medtem se je Logar trudil na vse kriplje, da doseže avstrijsko državljanstvo, kar bi se mu skoro posrečilo, da ga ni agilna avstrijska policija s pomočjo onih Radgončanov, katerim je Logar dobro znan — prepoznala in aretirala. — Ker se je precej dolgo in spretno skrival, je obstojala domneva, da je izginil v Italijo, v kateri se dobro spozna, ker je bil jugoslovanski dobrovoljec. Kakor doznavamo, je Josip Logar že predan v zapore mariborskega okrožnega sodišča in ni izključeno, da pride njegov slučaj še pred pomladansko poroto. Ker je bil J. Logar znan, je naravno, da vlada za potek predstoječe razprave precejšnje zanimanje.

Izpred kamrice v zapor.

V soboto popoldne se je zahotelo nekemu F. O. ženske družbe. Stopil je proti stanovanju neke znanke na Vodnikov trg. »Njej« pa ni bilo topot ničesar do »njega« in mu ni odprla kamrice. Franci je pričel neusmiljeno razbijati po njenih vratih in prihitelo je opazovati čudno podoknico ob enih popoldne precej ljudi. Tetratru je napravil delni konec stražnik, ki je vinjenega nasilneža aretiral, potem ko je moral preslišati ploho silnih psov k la »Čič, pojdi v Trst komandirat!« itd. — Franci je sedel od sobote popoldne do včeraj popoldne pri Grafu, plečal na policiji 120 Din, ostalo a prejme na sodišču.

Z nožem pod srce.

Včeraj popoldne so popivali domači fantje v gostilni Podkrižnik pri Hočah. Seveda ni ostalo tudi brez prepiranja in pretepanja med razborito mladino. Največ jih je skupil Franc Cveček, 24letni posestniški sin s Selniškega Pohorja, ki ga je Miroslav Repnik sunil z nožem v levo stran prsi. Spočetka so mislili, da bo Cveček umrl na težki poškodbi. Izkazalo pa se je, da je šla ostrina noža tik mimo srca in bo menda ranjenec v mariborski bolnici okrevaj.

Haydn »Stvarjenje«.

Predprodaja vstopnic za Haydnovo »Stvarjenje«, ki je bo izvajalo 7. marca pevsko društvo »Maribor«, se že vrši. — Vstopnice za desno stran se dobe v Čirilovi knjigarni na Aleksandrovi cesti, za levo pa pri Höferju. —

Osrednje društvo nižjih poštnih in brzojavnih uslužbencev.

podružnica Maribor, priredi dne 15. aprila veliko dobrodelno tombolo. Ker je čisti dobiček namenjen bolnim članom, vdo vam in sirotam se prosijo vsa druga društva, da se ozirajo na to humanitarno prireditev, in na ta dan opuste vse name ravane svoje prireditve.

Sokolska maškerada

bo na pustni torek v Studencih v Sok. domu ob 8. zvečer. Vsi prijatelji — maskirani ali nemaskirani — iskreno vabljeni! —

Nikjer se ne najde

tako bogata izbira raznovrstne svile in crepe de Chine, kakor pri tvrdki L. Ornik, Koroška cesta 9. —

Pustni torek

»Revue des Carnevals« v Veliki kavarni. V sredo pojedina slikov in kabaretna predstava. —

V zakladnici nekdanjih sultanov

V STAREM SERAJLU. — PRESTOL Z 20.000 BISERIL.

Turška republikanska vlada je povabila iz zapada v Carigrad več strokovnjakov, da ocenijo zapuščino nekdanjih sultanov. Strokovnjake so vabili posamezno in nobenemu niso dali prilike, da bi svoje ocene primerjal z drugimi. Iz popolnoma samostojnih strokovnjaških ocen upajo dobiti v Angori najboljšo sodbo o zakladnici.

V Berlin se je vrnil sedaj juvelir Oppenheimer, ki je 14 dni pregledoval zaklade nekdanjih turških vladarjev. Zakladnica je nameščena v posebnem z obzidji obdanem poslopjem Serajla. Zadnje obzidje ima velika železna vrata. Pod sultani je stražilo za temi vrati noč in dan 36 dvorskih uradnikov.

Povprašan po prvih vtisih, je juvelir odgovoril: »Sijajno, veličastno, a tudi precej tajnostno! Na vratih v zakladnico je velik pečat, katerega so si uradniki od vseh strani dobro ogledali. Po ogledu so ga odstranili in vhod v najsvetejšo se je začel odpirati. V pravo shrambo zakladov se pride skozi par predsob in človek se znajde v pravem kraljestvu tisočene noči. Blesk draguljev ga omami. Na blazinastih policah se vrstijo kakor pest debeli smaragdi, razobešena so oblačila, posuta z briljanti, na blazinah, v katerih so ornamentalno vsiti dragulji raznih barv in velikosti, leže svete muslimanske knjige s platnicami iz zlata, z vložnim dragim kamenjem. Mnogo je tudi orožja z zlatom in dragulji na ročajih in nožnicah. Vmes so pa stoli in mizice iz zlata in srebra s fantastičnimi obeski, katere tvori po večini drago kamenje. Pogled na vse to prevzame še tako hladnega strokovnjaka. Ustrašil sem se ogromnega ocenjevalnega dela.«

Republikanska uprava ima sultanovo zakladnico v vzornem redu. Vse dragocenosti so točno vpisane v knjigah in tudi na zgodovinske podatke se polaga velika važnost. Pred vsako škodo so dobro zavarovane tudi prekrasne starinske tkanine in baržuni. Malo plašno so gledali uradniki, ko je berlinski juvelir privlekel na dan razne instrumente, potrebne pri ocenjevanju dragega kamenja. Ko jim je razložil uporabo, so se pa pomirili.

Največjo vrednost predstavlja prestol, izdelan iz čistega zlata v 16. stoletju. Posebne umetniške vrednosti so na njem iz draguljev sestavljeni pestri ornament. Na prestolu je 20 tisoč velikih biserov, ki pa niso prevrtani, temveč v vdolbine vloženi ravno tako, kakor jih je srečni ribič našel v morskih globinah. Poseben oddelek tvorijo spominski darovi, ki so jih sultani prejeli od drugih vladarjev. Tudi tu je dovolj dragocenosti in bleska, a je vse malo in temno proti domačim zakladom. Berlinčan se je seveda posebno zanimal za darove bivšega nemškega cesarja, prizna pa, da v primerjavi z drugim ničesar ne pomenita z briljanti okrašena ura in palica.

— Kako dolgo ste pregledovali zaklade?

— Dobrih 14 dni. Dopoldne točno ob desatih sem začel ter delal brez odmora do štirih. Ob štirih popoldne sem pa redno opešal kljub dobri črni kavi, s katero so mi pridno stregli. Pa tudi v teh 84 urah neprestanega dela se je dalo ugotoviti veličansko vrednost zakladov, ki gotovo nimajo para na svetu. V številkah pa ne bom govoril, ker sem turški vladi obljubil molčečnost v tem pogledu.

Zrakoplovstvo in prvaki ameriške industrije

LINDBERGH IN »BIG BUSINESS«. — TEKMA FORD-»GENERAL MOTORS«.

Lindberghov let preko oceana ima velike gospodarsko-politične posledice. Prvaki — ali kakor v Ameriki pravijo »kralji« — veleindustrije, znani pod skupnim imenom »Big Business« so se začeli z vso močjo zanimati za zrakoplovstvo. Kažejo se ostri obrisi velikega razmaha na tem polju in velike tekme med veleindustrijskimi prvaki.

Henry Ford se je že pred leti zanimal za zrakoplovstvo. Pred tremi leti je že zgradil malo zračno brodovje ter otvoril prvo stalno zračno progo iz Detroita v Chicago. Na tej progi kroži šest letal. Tekom enega leta pa stopi v službo 100 letal za razširjenje zračne proge od Detroita do St. Louisa, St. Paula in St. Jožefa. Pripravlja se tudi redni zračni tovorni promet v Newyork v službi Fordovih koncernov.

Doslej se Ford ni prevneto bavil s temi načrti, ker je imel veliko dela s svojimi velikanskimi zalogami avtomobilov v Detroitu in z organizacijo svojih podjetij. Proti Fordu se je pa začela ostra konkurenca od strani avtomobilske družbe, znane pod imenom General Motors. V tekmi s to družbo ni prisiljen Ford samo k izdelovanju boljših avtomobilov, ampak tudi k temu, da prehití svojega tekmeca na vsak način tudi v pogledu zrakoplovstva.

Pod vtisom velikih uspehov Lindbergha in Chamberlina je namreč Dupont-koncern, ki je v tesnih zvezah z družbo General Motors, posvetil veliko pozornost zrakoplovstvu ter osnoval posebno podjetje pod vodstvom ing. Giuseppe W. Bellanca, zgraditelja Chamberlin-Levinovega aeroplana. Sedež tega podjetja je v mestu Wilmington v zvezni državi Delaware. Podjetje je nakupilo velika

zemljišča za zgradbo tovarn in za zrakoplovna pristanišča. Pristanišče bo ob reki Delaware ter tako pristopno tudi hidroplanom. Napoveduje se tudi izdelovanje malih sportnih letal, ki naj bi imela v zrakoplovstvu isti pomen kot Fordovi mali avtomobili nekdanj v cestnem prometu.

Vsled take tekme je Ford prisiljen ostati pri zrakoplovstvu. Fordove tovarne izdelujejo od ing. Willarda Stouta konstruirane trimotorske tipe. S takim aparatom je izvedel Lindbergh svoj diplomatsko-gospodarski propagandni let v Mehiko. Ta propaganda je velikega pomena za ameriško letalsko industrijo. Preklicana je prepoved uvoza ameriških letal v Mehiko in v načelu so ugodno zaključena pogajanja za ureditev stalnih zrakoplovskih prog med Unijo in Mehiko.

Izzivan od General Motors in Dupont podjetja pa uvaža Ford s podvojeno energijo svoj Tip malega sportnega letala. Malo letalo se izdeluje v serijah in poskusni leti so se te dni že vršili na 1840 km dolgi progi Detroit—Miami. Zatrjuje se, da se pri teh letalih ne porabi več bencina ko 5,5 litrov na 100 km. V tem pogledu je Ford že prekosil General Motors.

Poleg teh dveh velikih tekmecev se je pa še par velepodjetij posvetilo zrakoplovstvu. Tu se bodo pa izdelovali le specialni aparati, in ni govora o produkciji na veliko. Zračni boj v letalski industriji bo še dolgo časa omejen na velika tekme Forda in General Motors. Oba tekmovalca imata na razpolago silna sredstva, sporazum med njima je nemogoč, častihlepje neugnano in tako bosta oba tekmeča z vsemi svojimi silami morala ostati v službi tehničnega napredka.

Sport

Premijera v Ljudskem vrtu

ISSK Maribor - SK Železničar 4:1 (2:1) SD Rapid — SK Svoboda 3:0 (3:0). — Nelzpolnjena nada železničarjev. — Dobro držanje Svobode. — Red na igrišču.

Prvi pomladanski tekmi, ki sta se odigrali včeraj pri lepem vremenu na igrišču ISSK Maribora, sta nudili lep sport. Tudi red na igrišču, posebno na tribuni, ki smo ga v pretekli sezoni že jako pogrešali, je bil vzoren. Upamo, da bo pri tem tudi ostalo. Med publiko je bilo nekaj fanatikov, katerim bi dobrohotno svetovali, da opustijo brezsmiselno kričanje. Naj ta apel zadostuje!

Rapid - Svoboda 3:0 (3:0).

SK Rapid je nastopil z dvema rez. namesto Kurzmann in Baumgartnerja. Medtem ko se je Burian kot namestnik Kurzmann čisto dobro držal, ni mogel Simerl Baumgartnerja popolnoma nadomestiti. Sploh so bili krilci v obče slabi in je mogoče to, vzrok da napad ni pokazal one prodornosti, ki jo poznamo iz pretekle rezerve.

SK Svoboda je zapustilo jako dober utis. Mlado moštvo se je požrtvovalno borilo in je pokazalo tudi lep tehnični napredek. Vrtar Mernik I. je bil siguran, pač pa bi bil drugi gol pri dobrem plasmanu lahko ubranil. V obrambi se je odlikoval Mernik II. s svojim dobrim plasiranjem. Krilci so bili jako požrtvovalni posebno drugi polčas. Napad še malo boleha in bi mu svetovali, da bi igralec desnega krila, ki je bil najslabši tudi potem ko je šel v zvezo, nastopil zopet kot branilec.

Kratek potek igre: Rapid takoj napada in doseže v 5 min. po Paulinu prvi gol. Rapid ostane tudi dalje v premoči in doseže drugi gol v 12. min. po Venkotu, tretjega v 16. min. po enajstmetrovki katero Barlovič sigurno izvede. Nato se še le znajde Svoboda in drži igro do konca polčasa odprto. V drugem polčasu ima sicer Rapid malo več od igre, vendar se na rezultatu ničesar ne spremeni.

Sodil je g. Fišer.

Včerašnji nogomet.

Ljubljana: V pokalnem prvenstvu LNP se tekmovali Svoboda z Reko 2:2 (2:0) podaljšek 0:0, žreb odločil za Reko; Jadran—Krakovo 2:1 (2:0) in Slovan—Slavija 2:1 (1:0).

Zagreb: V tekmovalju za Balokovičev pokal, sta igrala dopoldne podaljšano tekmo s pretekli nedelje Gradjanski—Hašk. in sicer tudi to pot neodločeno 0:0 (0:0). Zato je odločil žreb, da hodi zmagovalac Gradjanski, ki je popoldne odigral finalno tekmo z Viktorijo in jo odpravil s presenetljivim rezultatom 5:1 (4:0). Tako so »purgarije« ponovno izvajali Balokovičev pokal.

Beograd: V prestolici je bilo včeraj troje nogometnih tekem. V prvenstvenih borbah se je srečal BSK z Busk-om in ga porazil 4:1 (1:0), Jugoslavija pa je potolkla Jedinstvo v razmerju 6:0 (5:0). — Tretja tekma med Sokolom in Slavijo je končala z visoko in zasluženo zmago prvaka 8:0 (4:0).

Praga: Tekma za zlati pokal: Sparta—Vrsovice 4:3 (4:2), Slavija—Teplitzer F. Cl. 2:1 (1:0).

Dunaj: Eno največjih presenečenj zadnjih let je včerajšnji poraz Rapida, ki je podlegel poslednje plasiranemu v prvenstveni tabeli — SC Simmering u razmerju 1:3 (1:2). Rezultat je tem bolj zanimiv in manj razumljiv, ker je igral zmagovalac celih 80 minut le z deseterico. Ostale tekme kažejo naslednje rezultate: Hakoah—Austria 0:0, FAC—Vienna 5:3, Wacker—BAC 5:3; tekmi Slovan—Admira in Hertha—Sportklub sta bili radi razmočelnih igrišč (deževalo je do enih popoldne preložen).

Gradec: Z rekordno zmago 23:1 (9:1) nad Hertho je včeraj otvoril pomladansko sezono s trening tekmo SK Strassenbahn!

Budimpešta: Ferenzvaroš—Vasas 3:1 (3:1), Hungaria—Tretji okraj 7:2 (3:1), Nemzeti—Bockay 2:1 (1:0), Sabaria—Attila 3:1 (3:1), »Basty«—»Ofenski 33« 2:2 (1:2), Ujpesti—Kispesti 4:2 (1:1).

Bratislava: F. C. Bratislava—dunajski Cricketer 4:1 (1:1).

ISSK Maribor:SKŽelezničar 4:1 (2:1).

Maribor: Kavka; Koren, Unterreiter; Just, Kirbiš, Bolte; Pepček, Gujo, Prevo, Vodeb, Čmerlj. — Železničar: Št. rukelj; Vavda, Wagner; Stauber, Frangeš, Vogrinc; Spitzer, Živadinovič, Kopšič, Ronjak, Kovač.

Maribor je nastopil z izpremenjeno krilsko in napadalno vrsto. Bolte, novi krilec, je stal na nevajenem prostoru a se je kljub temu dobro držal. Napad bo takoj, ko se viga v tej postavi, izboren, ker zna tudi streljati. V obče je Maribor zapustil najboljši vtis. Enega ali drugega igralca osebno navesti, bi bilo zapostavljanje drugih, kajti uspeh je bil dosežen le s harmoničnim nastopom enajstorce. Samo vratarju priporočamo, da opusti izprehode po igrišču in ostane pri svojem голу.

Železničarji so nastopili z najmočnejšo postavo, ki se je v obče držala jako dobro. Enajstorica bo dosegla še lepe uspehe, ko se viga. V napadu so potrebne spremembe. Živadinovič je razočaral, Kopšič in Ronjak pa sta se dobro obnesla. Krilska vrsta v obče dobra: opusti pa naj nefair igro, saj je vrsta tehnično na precejšnji višini. Obramba, zlasti Wagner, je bila sigurna. Štrukelj v golju je storil vse, kar je bilo mogoče.

Igra počne s trenutnim napadom Železničarja, ki doseže v prvi minuti po Ronjaku prvi gol. Maribor se takoj znajde, izenači v enajsti minuti po Prevotu in ostane v premoči. V 25. minuti doseže Gujo drugi gol. Po odprti igri mine prvi polčas 2:1 za Maribor. V drugem polčasu obvlada Maribor položaj. Kljub temu se mu šele v 35. minuti posreči tretji gol, ki ga zabije Vodeb. Železničar napenja vse moči, vendar ne more doseči ničesar proti eksaktni igri nasprotnika. V 40. minuti pošlje Prevo žogo četrtič v mrežo železničarjev.

Sodil je g. Mohorko dobro. Občinstva kakih 400.

Zimska olimpijada zaključena.

Včeraj je bila ob najlepšem vremenu zaključena v St. Moritzu II. zimskosportsna olimpijada. Po poslednjih tekmah v umetnem drsanju parov, v bobsleigh tekmah in po finalu v hockey tekmah na ledu so šli vsi udeleženci skozi stadion, kjer jih je nagovoril predsednik mednarodnega olimpijskega odbora g. Beaillet-Latour in razdelil zmagovalcem kolajne.

Eksemplarična kazen klubu.

Osješki podsavez je suspendiral SK Županje za 9 mesecev, ker je klubov tajnik javno v novinah napadal delo osješkega podsaveza. Proti tej strahoviti kazni je SK Županja protestiral pri JNS, ki bo v stvari razpravljala na prihodnji seji.

Zagrebski nogometni podsavez

je na včerašnji izredni glavni skupščini, ki je potekla zelo burno, sprejel z 38 proti 28 glasom predloge prvorazrednih klubov glede razdelitve dohodkov od prvenstvenih in pokalnih tekem. S tem je likvidiran spor, ki je trajal že več tednov v ZNP-u in resno ogrožal zagrebski nogometni sport.

Delavska nogometna zveza.

Pretekli petek se je vršil na Dunaju občni zbor zveze delavskih nogometnih klubov. Predsednik Deutsch je v svojem poročilu naglasil, da je prinesla hočitev od meščanskih nogometašev velik uspeh. Zveza ima včlanjenih 183 društev s približno 6000 aktivnimi športniki.

Fifa proti srednjeevropskemu pokalu.

Poročila, ki jih objavlja predsednik Fife v francoskih listih o poslednji seji mednarodne nogometne federacije, o kateri smo že v četrtek nekaj javili, se v marsičem tikajo tudi nogometa Češke, Jugoslavije, Avstrije in Madžarske. Tako n. pr. ni odobrila Fife institucije tekem za srednjeevropski pokal, ki so ga ustvarile imenovane štiri države. Prireditelji so namreč pozabili predložiti mednarodni zvezi pravila pokalnih tekmovalj za srednje evropski pokal... Prihodnja seja Fife bo 24. majnika v Amsterdamu, dne 25. in 26. istega meseca pa bo istotam kongres federacije.

Na pustni torek najlepša zabava v Veliki kavarni

Hans Dominik:

Oblast treh

Atma je spregovoril mirno in brezstrastno.

»Ti ne poznaš mojih rojakov. Oni hočejo plesati z nevesto. Zaplesati hočejo nevestino kopreno, hočejo nazadnje iz nevestinega čevljička. Seveda mi žal, da sem povabil stare prijatelje in sosede. Zamera bo na vse strani, če se mlada dva sedaj odstranita.«

Atma je pogledal po omizju. Vsi so se nahajali v svojem elementu. Sodnik je razlagal občinskemu svetovalcu o posebno zanimivem slučaju, ki ga je doživel zadnje dni. Župan je dvoril sodnikovi ženi. Neki veleposestnik pa je pričel udrihati čez vladno radi previsokih davkov.

Erik je nadaljeval.

»Govoriti moram še s Silvestrom. Dali smo mu teden dni za njegovo ženitovanjsko potovanje, premislil sem se. Naj potuje štirinajst dni.«

Atma je pozorno pogledal Erika.

»Zakaj štirinajst dni? Sprva ga nisi hotel pustiti proč za več ko tri dni. Teden dni se je s težavo priboril. Zakaj sedaj naenkrat štirinajst dni?«

»Ker... imam razloge, ki ti jih bom pozneje razložil. Sedaj pa moram njega in nevesto na kak način spraviti od tod.«

Atma je s svojimi temnimi očmi še enkrat preletel omizje. Potem pa se je dvignil in stopil tesno k steni. Podoba je bila, ko da hoče tamkaj nekaj razložiti ali pokazati.

Že so ekateri dvignili svoje glave in pričeli napeto gledati na črne obojne deske stene. Sodnikova žena je padla županu v besedo.

»Poglejte... kako krasna slika... indijski dvorec, kakor se zdi. Kako čudovito krasno! Pisane kupole, temnomodro nebo... naš Erik je res ljubezniv gostitelj. Pripravil nam je še prav poseben vžitek... Gotovo so to slike iz njegovih eksotičnih potovanj...«

Debeli župan se je radovedno ozrl in je pogledal v smeri, ki mu jo je kazala soseda. Pravkar se mu je še zdelo, da

valuje bela megla preko stene. Sedaj pa je videl v žareči krasoti cesarsko palačo v Agrabadu.

Opozoril je svojega soseda na sliko. In ta zopet svojega. Nakrat je bilo opozorjeno celo omizje. Oni, ki so sedeli s hrbtno proti steni, so se okrenili. Kjer sta Silvester in Jana videla samo začrtele deske, so videli drugi čudovito gradbo staroindijske umetnosti v vsej njenih čarobni krasoti.

In sedaj se je pričelo vse na sliko gibanje. Palača se je približala. Prašna, solnčnata cesta je vodila nrvnost v dvorano. Že davno je pozabil sodnik na svoj proces in posestnik svojo jezo na vladno. Fascinirani so strmeli gostje na čudovito igro na steni. Kraljevi sloni so prihajali. S pozlačenimi okli in škrlatnimi pregrinjali.

Podoba je bila, da gre za barvast film, kot se ga lahko vidi v vsakem kinogledališču. Toda za film v čudovito pestrih in čarobnokrasi barvah. In ni ostal na steni. Posamezne postave so prihajale daleč v dvorano.

Loobe Lobsen je hitro skrčil svoje dolge noge, ker mu je zaprašen romar hotel stopiti pravkar nanje. In vedno čudovitejša je postajala vse skupaj. Atma, ki se je pravkar nahajal še med njimi v evropski obleki, je naenkrat hodil v eksotični opravi med drugimi postavami. Pozdravil tu in tam mimohitečega in leti so ga spoznavali in mu odzdravljali.

Medtem pa je stal Erik Truwor pred hišo ob avtomobilu in zadnjikrat stisnil roko odhajajočima novoporočencema.

»Srečno pot! Užijta medene tedne! Zadnje tri dni sta v gostih pri Termolenovih. Devetnajstega te pridem iskat na postajo državne proge Farewell!«

Motor je zabrnel. Vozač se je moral podvizati, če je hotel ujeti državno letalo še na postaji.

Erik Truwor se je počasi vrnil v dvorano. Videl je Atmo, kako je mirno sedel na stolu ob steni. Ostali gostje so pa z razprtimi očmi strmeli na steno; ko da je tam videti prav kaj posebnega. Tako približno so morali pač izgledati oni dijaki v Anerbashovi kleti, katerim je Mefisto točil plemenita vina iz suhe

vužne plošče. Erik Truwor ni mogel zadržati smehljaja.

Atma se je dvignil in se počasi vrnil na svoje mesto za mizo. V istem trenutku je pričela slika, ki je tako zelo vzbujala pozornost gledalcev, postajati nejasna. Zagrnile so jo megle, zgubila je barvitost in naenkrat so se pokazale zopet očrnele stenske deske.

Le počasi so se vzbudili gostje iz svoje zavzetosti. Potem pa je bilo priznanje toliko bolj hrupno.

Prekrasno... čudovito... čarobno! Ta plastika slik! Da so postave prihajale kar v dvorano!

Skoro vsi so že bili kdaj v Stockholmu in so videli tamkaj kino-predstave z vsemi finesami. Barvasta seveda. Toda nikdar niso videli, da bi se gibale posamične postave igre kar med gledalci samimi.

Gostje niso varčevali s priznanjem napram gostitelju.

In nikdo ni pogršil novoporočencev. Sem pa tja jima je kdo napil, ko da Jana in Silvester še vedno sedita na svojih starih prostorih. Veselili in popivali so daleč preko polnoči in so se šele proti jutru pričeli odpravljati na pot proti domu.

Erik Truwor je poznal Atmine umetnije. Vedel je, da je za Indijca lahka naloga, tej na noben odpor pripravljeni družbi sugestirati najbolj neverjetne optične in akustične predstave. Toda vendar ga je navdalo začudenje, ko je videl, kako se je stopil župan k Janinemu sedežu, kako se je dostojanstveno priklonil pred nikomur, kako je z nikomur v roki plesal po dvorani ni nikogar peljal zopet nazaj na njegov sedež. Kako se je gošpa županja s smehljajem zadoščenja dvignila s svojega sedeža in prav tako sama, kakor preje njen mož, zaplesala valček. V trdnem prepričanju, da je prišel ženin ponjo in jo zaprosil za ples.

Posebno je vplivalo na Erika Truworja dejstvo, da so prav tema dve-

ma plesoma vsi ostali gostje posebno ploskali. Ker so vsi videli, kar videti jih je prisilila hipnotična sugestija Atme, kateri edini on sam ni bil podvržen in ker je edini on sam občutil vso grotesknost teh plesov z namišljenim partnerjem.

Bil je zadovoljen, ko je zadnji gost odšel.

Odšel je v laboratorij in Atma mu je sledil. Tamkaj je stalo novo žarilo, spojeno z daljnovidnim aparatom.

»Kje bi se sedaj nahajala naša dvojica?«

Indijec ni takoj odgovoril. Njegove oči so se široko razprte zatopile v daljave. Počasi so kapale besede iz njegovih ust.

»Daleč na jugu... nad snežnimi gorami.«

»Ti misliš, da v nemško-italijanskem državnem letalu? Takoj bomo videli.«

Erik Truwor je izpregovoril zadnje besede s ponosnim zadoščenjem. Usmeril je aparat. Spustil je vanj majhen tok energije. Slika se je prikazala na motnem steklu. Hiteči oblaki, snežni gorski vršaci. Alpe... gothardski masiv. Svetlikajoča se točka nad njim.

Obračal je mikrometerske vijake. Usmerjeval je in viziral.

In blesteča točka je vzrastla v veliko letalo. Vsak vijak, vsaka špranja je postala jasno vidna. Moral pa je trajno regulirati, da ne bi izgubil hitro letečega letala iz obzorja aparata.

Dalje prihodnjic.

Stiskalnica za grozdje in sadje na kamen se proda v Slovenski Bistrici hiš. št. 94 in 195. Ponudbe je nasloviti na upravništvo lista. 423

Silvestrov večer

je bil prijeten v kavarni Jadran, še zabavnejša bo

Jadranska noč

na pustni torek

Dve godbi bodeta zabavali goste in plesalce. Ostala za ta večer posebej pripravljena presenečenja naj si blagovolijo gostje ogledati. K obilnemu obisku vabi 425

Josip Šerec

Angleški in ostravski

PLINSKI KOKS

prvovrstne kakovosti oddaja najceneje na drobno in na vagone

Mestna olinarna

Spomnite se CMDI

Ne pozabite!

Modna trgovina Jos. Karničnik se je preselila

na Glavni trg št. 11

ter kupite samo tu moderne ovratnike najboljše vrste, trde in poltrde za reklamno ceno 9 in 7 Din (poprej 18 Din), moderne samoveznice v najlepši izbiri, pravilne srajce za frak in smoking ter vse druge modne predmete po posebno nizki reklamni ceni.

Avtobuspromet

na progi

Maribor-Kungota-Svečina

Ob nedeljah in praznikih vozita na progi Maribor - Kungota - Svečina 2 avtobusa. — Odhod iz Maribora gostilna Spatzek ob 13. uri in 13.30. Prihod v Svečino gostilna Arh 13.45, 14.15. Odhod iz Svečine ob 18. uri. Prihod v Maribor 18.45. — Ob delavnikih vozijo avtobusi sledeče: Odhod iz Svečine 6.45, in 7.30, iz Maribora gostilna Spatzek ob 11. uri in 12.45. Izvenčasno stojijo avtobusi mariborskim izletnikom na razpolago po predpisani ceni. 424

Prvovrstno

češko posteljno perje in puh

inlet, gradl za žimnice, prešite odeje, volnene odeje, platno za rjuhe in drugo perilo, pristno češko platno, kakor sploh vse manufakturno blago, kupite najboljše in najceneje le v trgovini

I. N. Šoštarič, Maribor

Aleksandrova cesta 13.

xx

RAPIDOVA REDUTA

PUSTNI TOREK

CELA PRIREDITEV SE BO FILMIRALA

426

„DVRANA UNION“

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in tiskar: Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik: Stanko Batelav Mariboru.